

ที่ มท ๐๘๐๔.๓ / ๓๒๗๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลูกจับ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดอุดรธานี ดับ ที่ มท ๐๘๘๕.๔/๑๕๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๑

ตามที่จังหวัดอุดรธานีมีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการมีส่วนได้เสียในสัญญาของนายบุญทอน น้อยพิทักษ์ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลลูกจับและดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลลูกจับด้วย ในสัญญาก่อสร้างรางระบายน้ำบ้านหนองโนและถนนคอนกรีตเสริมเหล็กซอยวิปทุม บ้านหัวขัว ที่เทศบาลตำบลลูกจับเป็นผู้สัญญา ซึ่งจังหวัดอุดรธานีมีความเห็นว่า แม้นายบุญทอน น้อยพิทักษ์ ไม่ได้เป็นหุ้นส่วนกับห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้าง แต่ภรรยาและบุตรสาวของนายบุญทอน น้อยพิทักษ์ เป็นผู้บริหารจัดการ ประกอบกับนายบุญทอน น้อยพิทักษ์ กับภรรยาได้จดทะเบียนหย่ามาแล้วประมาณ ๑๒ ปี แต่ยังอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยตลอด จึงเห็นได้ว่านายบุญทอน น้อยพิทักษ์ เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมในสัญญาดังกล่าวกับเทศบาลตำบลลูกจับ แต่เพื่อให้การวินิจฉัยเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๑. ตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้นหรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ นั้น มีความมุ่งหมายที่จะให้สมาชิกสภาเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ในขณะดำรงตำแหน่งด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและรักษาประโยชน์ของเทศบาลเป็นสำคัญ โดยต้องไม่มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับเทศบาลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นผู้สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้นหรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาของสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนดำรงตำแหน่งอยู่ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๔๕ เรื่อง การเป็นผู้มีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลในสัญญาที่เทศบาลเป็นผู้สัญญา (กรณีเทศบาลตำบลวังสะพุง) สรุปได้ว่า การพิจารณาว่าสมาชิกผู้ใดมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาด้วยว่า สมาชิกผู้นั้นมีความสัมพันธ์กับคู่สัญญาในลักษณะที่จะส่งผลดีหรือผลเสียต่อตนในทางอ้อม อันจะได้ชื่อว่ามีส่วนได้เสียในทางอ้อมหรือไม่ ซึ่งความสัมพันธ์ที่มีอยู่อาจจะอยู่ในลักษณะ

/(๑) ความสัมพันธ์ ...

ฉบับ

ลับ

(๑) ความสัมพันธ์ในเชิงบริหาร โดยเป็นผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ กรรมการผู้จัดการตัวแทน หรือผู้มีอำนาจในการดำเนินงานในกิจการของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่มีการกระทำกับเทศบาล หรือ

(๒) ความสัมพันธ์ในเชิงทุน โดยเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดซึ่งสามารถรอบำการจัดการบริษัทได้ หรือ

(๓) ความสัมพันธ์ในระหว่างบุคคล ซึ่งกฎหมายบัญญัติให้มีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูต่อกัน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยาหรือความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

และเรื่องเสร็จที่ ๗๖๑/๒๕๔๖ เรื่อง การมีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางจะแยงสรุปได้ว่า การเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมนั้นมิได้หมายความว่าตนเองจะต้องได้รับประโยชน์แล้วเท่านั้น แต่ยังหมายความว่าประโยชน์ที่อาจจะได้รับหรือมุ่งประสงค์ที่จะได้รับ อันเนื่องมาจากการกระทำของตนจากองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ดังนั้น หากสมาชิกผู้ใดกระทำการอันอาจจะได้รับประโยชน์หรือมุ่งประสงค์ที่จะได้รับประโยชน์หรือน่าจะได้รับประโยชน์ในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ข้อมติได้ว่าสมาชิกผู้นั้นเป็นผู้มีส่วนได้เสียทางตรงหรือทางอ้อมแล้ว และเป็นเหตุให้สิ้นสุดสมาชิกภาพแห่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ประกอบกับศาลปกครองสูงสุดได้เคยให้ความเห็นไว้ตามคำพิพากษาคดีหมายเลขคำที่ อ. ๕๒๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๒๗/๒๕๕๐ โดยเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่บัญญัติว่า สมาชิกสภาเทศบาลต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลหรือที่เทศบาลจะกระทำนั้น กฎหมายมีเจตนารมณ์เพื่อห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะที่ตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสร้างประโยชน์ส่วนตนโดยเบียดเบียนหรือคุกคามประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของรัฐ ซึ่งการพิจารณาว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือไม่ จำต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

๒. โดยที่มาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดว่า เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาล ผู้ใดสิ้นสุดลงเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่เทศบาลนั้นเป็นคู่สัญญา หรือในกิจการที่กระทำให้แก่เทศบาลนั้น หรือที่เทศบาลนั้นจะกระทำ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด ซึ่งการพิจารณาว่าสมาชิกสภาเทศบาลผู้ใดกระทำการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาดังกล่าวหรือไม่ นั้น ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงและพฤติการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

/จึงขอ ...

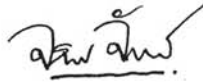
ลับ

ลับ

จึงขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้พิจารณาจากพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องทั้งพยานเอกสาร พยาน บุคคล และพยานแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถนำคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๔๕ และ เรื่องเสร็จที่ ๗๖๑/๒๕๔๖ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขคำที่ อ. ๕๒๗/๒๕๔๗ คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๓๒๗/๒๕๕๐ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบการพิจารณาให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ดังกล่าว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๑ ๙ ๕ ๗

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๔-๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๖

“ ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด ”

ลับ

ที่ มท 0885.4/157

ศาลากลางจังหวัดอุดรธานี

ถนนอธิปัตย์ อต 41000

/9 มีนาคม 2551

เรื่อง การหรือการเป็นผู้มีส่วนได้เสียของสมาชิกสภาเทศบาลในสัญญาที่เทศบาลเป็นคู่สัญญา

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสืออำเภอกุดจับ ลับ ที่ มท 0885.7/7 ลงวันที่ 25 มิถุนายน 2550

จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยจังหวัดอุดรธานี ได้รับหนังสือร้องเรียนกรณีมีรถยนต์ยี่ห้อโตโยต้า สีน้ำเงิน ทะเบียน 80 - 5032 อุดรธานี ได้ขนปูนซีเมนต์จากห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้างมาเทในบริเวณก่อสร้างของโครงการก่อสร้างรางระบายน้ำบ้านหนองโนและถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ซอยวิปทุม ซึ่งรถยนต์ดังกล่าวเดิมเป็นของนายบุญทอง น้อยพิทักษ์ ต่อมาได้โอนกรรมสิทธิ์การครอบครองให้แก่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้าง มีนายวิชาญ ภูเมฆ หลานชายและนายบุญธรรม น้อยพิทักษ์ พี่ชายของนายบุญทองฯ ตามลำดับ เป็นผู้ถือหุ้น พฤติการณ์จึงถือได้ว่านายบุญทองฯ ในฐานะดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีและ สมาชิกสภาเทศบาลตำบลกุดจับ เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาที่เทศบาลตำบลกุดจับ เป็นคู่สัญญา ทั้งสองโครงการข้างต้น

จังหวัดได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วพบว่า

1. อำเภอกุดจับ ได้เชิญนายวิชาญ ภูเมฆ หุ้นส่วนผู้จัดการร้านพรเพ็ญก่อสร้าง และนางเสี่ยม พันธุ์พิบูลย์ เพื่อสอบปากคำเพิ่มเติม จำนวน 2 ครั้ง แต่บุคคลดังกล่าวไม่ได้มาให้ปากคำแต่อย่างใด มีเพียงนางเพ็ญภัก จันโทภาส บุตรสาวให้การเพิ่มเติมว่าตนเองเป็นเพียงลูกจ้างเท่านั้น ส่วนอื่น ๆ ตนไม่ทราบ ซึ่งขัดแย้งกับคำให้การเดิมว่าตนเองเป็นผู้จัดการฝ่ายขาย มีอำนาจตัดสินใจในกิจการของห้างฯ

2. รถยนต์บรรทุก ทะเบียน 80 - 5032 อุดรธานี ซึ่งเป็นรถยนต์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้าง นำปูนซีเมนต์ไปเทในโครงการก่อสร้างรางระบายน้ำบ้านหนองโน และโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ซอยวิปทุม จริง

3. ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้าง มีนายวิชาญ ภูเมฆ ซึ่งเป็นหลานเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ และนายบุญธรรม น้อยพิทักษ์ ผู้เป็นพี่ชายของนายบุญทองฯ เป็นหุ้นส่วน โดยห้างตั้งอยู่ที่ดินของนางเสี่ยมฯ และเป็นผู้ดูแล

/นางเสี่ยม...

ลับ

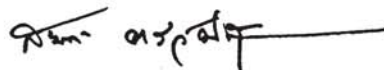
ลับ

4 นางสาวเสงี่ยมฯ ได้หย่ากับนายบุญทอนฯ แต่อยู่กินด้วยกันมาโดยตลอด โดยมี นายไพบุลย์ จำปาวงษ์ อดีตผู้ใหญ่บ้าน (ลาออก 16 มีนาคม 2550) ยืนยันว่านายบุญทอนฯ กับภรรยา ยังอยู่กินฉันท์สามีภรรยาโดยตลอด

จังหวัดได้พิจารณาข้อเท็จจริงและความหมายของคำว่า ประโยชน์ทางอ้อม ตามที่ปรากฏใน คำพิพากษาของศาลปกครองขอนแก่น คดีหมายเลขดำที่ 99/2545 คดีหมายเลขแดงที่ 71/2546 แล้ว เห็นว่านายบุญทอน น้อยพิทักษ์ ไม่ได้เป็นหุ้นส่วน กับห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดรพรเพ็ญก่อสร้าง แต่ ข้อเท็จจริงห้างหุ้นส่วนดังกล่าว ภรรยาและบุตรสาว ของนายบุญทอน น้อยพิทักษ์ เป็นผู้บริหารจัดการ ประกอบกับนายบุญทอน น้อยพิทักษ์ กับภรรยา ได้จดทะเบียนหย่ามาแล้วประมาณ 12 ปี แต่ยังอยู่ กินฉันท์สามีภรรยาโดยตลอด จึงเห็นว่านายบุญทอน น้อยพิทักษ์ น่าจะมีการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือเกื้อกูลบุตรและภรรยา จึงถือว่ามีผู้มีส่วนได้เสียโดยทางอ้อมในสัญญาดังกล่าวกับเทศบาล ตำบลภูดงดิบ แต่เพื่อให้การวินิจฉัยเป็นไปอย่างถูกต้อง จึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดถูกต้อง หรือไม่ อย่างไร ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้จังหวัดทราบด้วย เพื่อดำเนินการประกอบการ วินิจฉัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมบัติ ศรีวัฒนสุวรรณ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องราวร้องทุกข์

โทร. 0-4224-1886 ต่อ 15

ลับ